

ANFÖRANDE AV BIRGIT ARVE-PARÈS (AFSR)
VID CEREMONIN FÖR PRIX DE L'EXCELLENCE SCIENTIFIQUE
DEN 18 NOVEMBER 2009 PÅ FRANSKA AMBASSADEN

Jag vill börja med att framföra hälsningar från *professor Erik Sandewall*, ordförande i *Svensk-franska forskningsföreningen (AFSR)*, som beklagar att han av hälsoskäl inte har möjlighet att delta i den här ceremonin. Jag har erbjudit mig att säga några ord om AFSRs uppgift och föreningens roll vid instiftandet av det svensk-franska "Prix de l'Excellence scientifique".

AFSRs ursprung och uppgift

AFSR är en icke-statlig organisation som består av företrädare för franska och svenska aktörer inom vetenskap och teknisk forskning samt individuella medlemmar i Frankrike och Sverige.

Föreningens uppgift är att främja vetenskapligt samarbete och utbyte mellan Frankrike och Sverige genom att:

- arrangera seminarier, konferenser och studieresor
- främja utbyte av professorer, forskare och studenter mellan forskningslaboratorier och institutioner samt universitet och högskolor
- sprida information om forskning mellan de båda länderna.

Föreningen bildades 1967 på initiativ av professor *Sven Brohult*, verkställande direktör vid *Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA)*, och dåvarande vetenskapsrådet vid *franska ambassaden i Sverige, François Miquel*.

Näringslivets deltog aktivt redan från början tack vare professor Brohults och grundarnas engagemang och det förstärktes ytterligare 1977 när AFSRs industrifond bildades. Målsättningen för fonden, som inrättades genom engångsdonationer från ett fyrtiotal franska och svenska företag, var att skapa en ekonomisk plattform för AFSRs fortsatta varaktighet.

Organisation

AFSR leds av en styrelse som är uppdelad i en fransk och en svensk sektion och som träffas en gång per år med ordföranden för den svenska sektionen som ordförande.

Styrelsen bistås av ett generalsekretariat i Sverige under ledning av *Françoise Rugel*, vars kompetens och hängivenhet har gjort att AFSR har kunnat fortsätta med effektiva satsningar trots en föränderlig omvärld.

AFSR i en förändrad omvärld

Sedan AFSR bildades har stora förändringar skett på många områden både inom forskningen och i forskningsorganisationen.

Inledningsvis var AFSRs roll ofta att stödja enskilda forskare som ville studera eller praktisera i det andra landet.

I takt med att det internationella samarbetet utvidgades och institutionaliserades alltmer inom universitet och forskningsinstitutioner, och satsningen på forskningsprogram inom EU dessutom kom att överskugga intresset för bilateralt samarbete, blev AFSRs roll och specifika bidrag till forskarsamhället under en tid mindre självklar.

AFSRs specifika profil är emellertid att föreningen fungerar som ett flexibelt expertnätverk, som gör det möjligt att snabbt mobilisera kompetens, som är både bred och smal inom utbredda vetenskapliga och tekniska områden, utan att behöva ta omvägen över en tung och långsam administration.

Det specifika med föreningen är också att den främjar ett bilateralt kunskaps- och erfarenhetsutbyte och tvärvetenskapliga ansatser, vilket ofta är en tillgång jämfört med multilaterala projekt och inomvetenskapligt samarbete.

I en tid med snabba förändringar är det också en tillgång att föreningen varit verksam under lång tid och därför också kan härbärgera kunskap, information och nätverkskontakter över tid, något som ibland kan vara svårt i en förvaltningsstruktur med stora förändringar och snabba personalomsättningar.

AFSR:s medverkan i det svensk-svenska vetenskapspriset till unga forskare (Prix de l'excellence scientifique)

Det svensk-franska priset, som föreslagits av franska ambassaden, är ett nytt instrument för att främja vetenskapligt utbyte och spridning av kunskaper mellan Frankrike och Sverige. Priset

- arrangeras gemensamt av AFSR och franska ambassaden i Sverige
- står under överinseende av Collège de France
- finansieras genom bidrag från två franska företag med avdelningar i Sverige
- AFSRs industrifond

Priset och de ansökningar som kommit in ger en ögonblicksbild av den utmärkta forskning som bedrivs av unga forskare i Sverige inom strategiska forskningsområden, som är av intresse för forskningssamarbetet med Frankrike.

Några ord om hur priset organiseras

En utlysning av priset togs fram-gemensamt av franska ambassaden och AFSR och lanserades i somras inom två områden:

- hälsa och åldrande
- energi, miljö och hållbar utveckling

Inom varje område utlystes tre priser.

Pristagarna utsågs av två jurygrupper bestående av

- franska forskare från Collège de France
- svenska forskare föreslagna av AFSR
- en företagsrepresentant för vardera Veolia och Alstom som bidragit till finansieringen av priset
- en företrädare för franska ambassaden i Sverige respektive AFSR

Ordförande i juryn för området hälsa och åldrande var *professor Etienne-Emile Baulieu* vid Collège de France och för området energi, miljö och hållbar utveckling *professor Henri Leridon*, även han vid Collège de France

Som underlag för bedömningen lämnade de sökande in två vetenskapliga artiklar som granskades utifrån följande tre kriterier:

- forskningens relevans för området
- metodernas vetenskapliga kvalitet
- forskningens förväntade betydelse

Utän att gå in på några detaljer när det gäller den forskning som redovisats i ansökningarna, eftersom professor Baulieu strax kommer att presentera pristagarna och också nämna några ord om juryns arbete med att välja ut pristagare, vill jag avslutningsvis bara sammanfatta med att säga att resultatet av utlysningen har varit imponerande, inte bara genom antalet sökande, totalt 59 stycken, utan också med avseende på ansökningarnas kvalitet.

Birgit Arve-Parès,
18/11/2009